

A' ROMAITSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indán BEFSBÖL Kedden 25. Decemberben 1796

B E T S.

V alamint a' holnapi u. m. Karátson 2-dik nap-
jan tartatni szokott, így sziatén az 1-ső Ujj
éltendő napi innepi tzerimoniák; mindenekben a'
szokott módok szerint fognak a' F. Udvar által
meg-té-ettetni.

A' *Bets* Vároisa Komendánsa Lovas Gen. Gr.
Kinzy nem mégyen, a' mint beszéllették volt, a'
táborhoz; hanem meg-fogja itt tovább-is a' maga
Komendánsi hivatalát tartani. — F. Marschal H.
Kinzy, a' mint hajjuk meg-holt *Prágában*.

*Pest*ről azt írják, hogy a' *Palatinus* ó H.sége
már által költözvén *Budáról Pestre*, a' H. *Grasal-*
kovits házában lakik; és a' F. H. Tanáts' ülései is
már *Pest*en tartának.

A' Tsatázó piatzokról érkezett hireink most csak igen rövidék — a' fontosabbatskák ezek: — „

Herve 8. Déc. — Tegnap előtt itt Limburgban fél órányira Hervétól kemény tsatázás esett, melly a' napnak feljötétől fogva 10 óráig tartott. A' Frantziák seregje valami 4 ezerig való emberekből állott, és sok ágyúji vóltanak. A' győzedelem előbb egy darabig kétséges vólt, de meg-érkezvén Gr. Klerfe Gen. Liliennel és Diesbachal együtt az Ausztriaiak segítségére, ezek akkor mindjárt győzedelmesekké kezdének lenni, és a' Frantziáknak vizsziá szaladása olyan sebess vala, hogy az Ausztriaiak közüllök 7-nél többet el nem foghatának. — 20 Kompania Ausztriai Vadászok magokat ezen tsatában igen jól viselték. (Kétség kívül ez a' tsata volt az, mellyben Gr. Klerfe a' Frantziákon győzedelmeskedett, és a' mellyről mi is már a' közelebb költ leveleinkben emlékezetet tettünk vala.)

„ Civitavechiából a' Pápa leg főbb ki-kötő helyéből Nov. 30 dikán ezt írják: — „ Ha a' Frantziáknak a' szél kedvezni fog, ugy honap vagy honap után Frantzia Bombákat szemlélhetünk; mivel az ő hajós Seregeknek egy része közel hajókázik hozzánk. „ — „ Nov. 25-dikén Ausztriai Gen. Caprara, a' Pápa Seregeinek fő Generálja itt megfordulván, ennek alkalmatosságával hallattatott, hogy az ő plánuma szerint a' Sz. Szék szározon lévő Seregeinek száma 60 ezerre fogna pótoltatni, mellyek közzül 40 ezer az Országot, 20 ezer pedig Roma városát fogja óltalmazni.

Romából azt írják, hogy a' Skutari Basának egy Követe itt járván, 10 ezer fegyveres Katholica Valláson lévő jobbágyait ajánlotta a' Sz. Szék oltalmazására.

A' Frankfurti közönséges Levelekből azt a' még nem egéltizen kételkedésen kívül tétetett hirt olvasuk, hogy egy Frantzia Sereg, melly a' Königsleini várnak segítségére főtő lépésekkel közelített, az egye-

egyesült Sergektől, a' Frantziáknak nagy veztsé-
gével vizsgálva veretett legyen.

Páris. — (Nemzeti Conventbéli dolgok.)

A' Frantzia Nemz. Convent a' helyett hogy a'
minden felé folyó törvénytelen ifzonyuságoknak ele-
jét venni, a' bünösöket meg-büntetni, és a' tör-
vénynek földre lett tapodtatásából következett in-
ség ellen illendő könnyebbségeket gondolni első köte-
lelségének tartaná, ezeket mind tovább tovább ha-
logatván, inkább az olyan emberek' gyűlölséges
indulataiknak telyefítésére hajlott réa, a' kik min-
den polgári és emberi kötelelségeknak, minden Vir-
tus és Vallás-béli fundamentomoknak meg routás-ával,
melly szerint a' Szerentsétlen Királyt véle született
Julsaitól és Prærogativaitól, sőt végre Szabadsagá-
tól is meg fosztották, meg nem elégedvén, már most
egészsz dühölséggel azon vagynak, hogy az ő szen-
tséges Szemellyét Itélő - szék elejébe vonván, ha
lehetséges lézen az ujj Frantzia Republikát, a' leg
ifzonyubb bünnel bélyegezzék meg. Hájába vitat-
ták mind ez ideig külömb külömb féle Orátorok az
egyenelségnek; igazságok; a' dolgok mérséklésének,
sőt a' Királyi Szemellynek az ujj *Constitutio* által
meg-erősített meg-bántálatatlanságának funda-
mentomos erőlségeit; mert mind ezek azoktól, a'
kik a' magok vad indulataikon kívül semmi egyéb
törvént nem ismérnek; el nyomattatván, Déc. 3-di-
kán meg határozaták; hogy XVI - dik *Lajos* Itélő-
szék elejébe vonattassék, és az ő Itélő-birája a'
Nemz. Convent legyen.

Ugyan ezen ülésben XVI dik *Lajosról Roberfpier-*
re azt ítélte, hogy a' Köz. Társaság' élete, és XVI.
Lajos' élete meg nem állhatnak együtt.

A' következő nap u. m. Déc. 4-dike egy bi-
zonyosága vala annak, minémü igazságot lehelsen az
olyan bíraktól várni, a' k k a' magoz indulatja kat
csak annyira sem tudják szelidíteni, hogy még tsak
az egymásnak tartozó tizteletet sem adván-meg,
minden alkalmatossággal indulatos tzivodásokra;

egvenetlenkedésekre, és egymásnak mutskolására fokadnak. Ez a' nap is tehát, rend kívül lármás ülésel telék-el, ide járulván az is, hogy ekkor még a' Nemzeti Convent Palotájának karjaiból néző sokaság-is magát a' dologba elegyítette, és (az enyire ditsértetett gondolkodás béli szabadság mellett) előre meg határoztaték: — „hogy mind azoknak büntetése, valakik Frantzia Országban a' Királyi vagy valami más ehez hasonló méltóságnak vizsgálza állítását jóvasolni vagy próbálni bátorokodnának, halál légyen. „

Déc. 5. dikén a' *Tüllériában* (a' Királyi Kerthez tartozó Kastélyban) tanáltatott Levelekről tétetett jelentés a' *Conventben*, mellyekben a' két első Nemzeti Gyűléseknek sok tagjai belé bonyolódva lévén, ezek ellen még ezen ülésben vádló Dékrétomok készítettének. Világosságra jöven ezen Levelekből az is, hogy magát még a' nagy hirű *Mirabó* is a' megveztegettetésnek gyanuja alá rekesztette vólt légyen, jóvasolatott némellyektől, hogy az ő hamvai a' *Pánthéonból*, azon Templomból, a' hol a' máj. Frantziáktól tilzeltetett nagy embereknek temető sírjai vagynak, és a' hová a' *Mirabó* hamvai is a' Frantzia Státus költségén vitettenek-bé, ki-ásattasának, és az ő álló képe a' Nemzeti Convent Gyűlésének palotájából ki vitettésék. Felvéven mindazonáltal *Mánuel* az ő ügyét, megnyerte a' Conventől, hogy a' dolog még most tsak egy arra rendeltetett Commissionak megvizsgálatás végett által adattatván, addig, a' ineddig a' dolog egészfzen világosságra jöhet, az ő álló képe fátyollal takartásék-bé.

Gen. *Dümurier* arról tudósította *Lüttichből* a' *Conventet*, hogy ha a' tábornak élése, költsége, 's több egyéb fogyatkozása béli szükségsein minden haladék nélkül illendő segítés tétetteini nem fog, úgy ő helyette a' Frantzia Sergeken való fő vezetéség adattásék másnak. Ezen panaszza *Dümurier*-nek alkalmatosságot szolgáltatott arra, hogy a' *Conventben*

ventben a' hadi Commissáriusok tsalárdsággal vá-
 doliásanak, 's minden egyéb motskokkal gyaláz-
 tásanak. *Chambon* így szollott a' többek között —
 hogy lehessen az, hogy a' Nemzet a' közelebb le-
 folyt 3 hónapok alatt, egyszer 198, az után 148,
 a' harmadik hónap alatt ismét 122 Milliányi köl-
 tséget téven, a' tábor még is minden dologban fo-
 gyatkozást szenvedjen? — hová lettenek az Afz-
 szignáták? 's a' t. — Végezetre meg határozották,
 hogy a' hadi Minister adjon számot azon feleleté-
 ről, mellyet *Dümuriernok* ezen Levelére küldött:
 a' hadi és Finantz Commissióra pedig réa' bizatta-
 tott, hogy a' Belgiumi Frantzia Sergeknek minden
 körülállásairól a' Convent előtt illendő tudosi-
 tást tégyen. — A' hadi Minister még ezen ülés-
 ben fel-olvasta a' maga *Dümurierhez* küldött fele-
 letét, mellynek a' vala foglalatja, — hogy az ő tá-
 bora' fogyatkozásának ki pótlására szükséges min-
 den dolgok már útban vólnának.

Gen. *Valence* 2 Leveleket bortsátott Déc. 1-ső
 és 2-dik napjain a' *Namur* mellett fekvő Frantzia
 táborból a' Conventhez, mellyekben a' *Namuri*
 várnak bé-vételéről 's több egyéb hadi körülál-
 lásokról téfzen jelentést.

Anglia.

Az *Anglus Ministerium* igen gyakran gyülese-
 ket tartván, hogy az ő Tanátskozásai az Europai
 külső Statusok fenn-forgó körülállásaikat illefsék,
 a' bizonyos: de hogy minémü részt kívánjon magá-
 nak ezekből venni, és mennyire kívánjon ezekben
 belé bonyolódni, még ez titokban vagon. Azt fok
 Anglus közönséges Levelék erősítik, hogy a' ten-
 geri hadi Cancellária a' múlt Nov. 28-dikán 16 *Li-
 néa* vagy első nagyságu hadakozó, és fok más ezek-
 hez tartozó aprobb hajóknak, *Frégátoknak* 's a' t.
 készítésekre adott légyen parantsolatot. Mind ezen
 készületek azt okozzák, hogy a' közönséges hite-
 lezés

lezés Angliában már is kissebbedni, a' Státus hit-
lez: papirofsai oltsódni, a' kész pénz pedig drágód-
ni kezdett.

Azt-is befzéllik, hogy a' Ministeriom tagjai kö-
zött is változás fogna történni: de még erről sem-
mi bizonyos nem végentetett. Sokan remélik,
hogy *Lord Loughborough* az *Oppositio* pártjáról el-
álván, már egy néhányszor meg jelent legyen a'
Ministeriom üléseiben, és fő, vagy a' mint it ne-
veik, *Nagy Cancellarius*á fogna lenni. A' *Ministe-*
riális és az *Oppositio* pártján lévő közönséges Le-
velek meg egyezölög erősítik, hogy a' *Portlandi*
Hertzegnek is javasoltatott volna a' Ministeriom
pártjával való egyet értés, mellyre ezen Hertzeg
a' mai világi környülállások miatt, hogy azon ve-
szedelem, mellyet némely fundamentom nélküli va-
ló emberek, az *Anglus Constitutionak* meg zavará-
sára készitutenek, el fordittathassék, igen hajlandó-
nak is mutatná magát egyéb képpen, csak hogy
Fox tól, a' kinek fundamentomai a' *Minister Pitt*
értelmétől még igen távol vagynak, meg-válni tel-
lyességgel nem akarván, e' miatt ő-is (a' *Portlan-*
di Hertzeg) a' Ministeriommal való egyet értésre
bajoson léphetne réá. — Az Országban való zú-
gások (*dohogások*) azonban még mind tartanak,
mellyek magokat az ugy nevezett *Revolutiós-* vagy
Constitutionalis társaságoknak és *Revolutiós* irásoknak
szaporodása és fokasodása által mutatják-ki. Ez
okozta, hogy a' Státus Titoknakja *Lord Grenville*
a' múlt Nov. 24-dikén a' Király nevében ujjabban
is minden Angliai Grófságoknak előljáróihoz egy *Pá-*
tenst botsátván, minden Itélő székeeknek és *Magi-*
*stratus*oknak, a' Rébellis irások íróira és nyomta-
tóira való szoross vigyázást parantsolja. — Ugy
tetzik mindazáltal, hogy azoknak az ujjítóknak szá-
ma, a' kik a' Parlamentomnak Reformáltatását, és
a' *Frantzia Anarchiának Angliába* való által vitet-
tetését szorgatják, koránt sem olyan nagy mint
azoknak száma, a' kik az ő *Constitutiojokkal* meg-
eléged-

elégedvén, minden veszedelmes ujittásoktól, kivált képpen pedig a' Frantziáknak veszedelmes példájoktól izonyodnak, melly iránt nem tsak hogy a' Királyhoz minden felöll érkeznek a' tudósítások, hanem *Londonban* már egy olyan társaság is állítottatott fel, a' melly a' *Revolució Társaságokkal* mindenekben ellenkező munkát fog tenni, és az egész Országban az ilyen *Anti-revolució Társaságokat* igyekezi el szaporítani.

A' 4 ik Décemberi *Londoni* leg ujabb tudósítások szerint azonban, a' nép között való zenebona, nevezetesen *Irlándiában*, *Scotiában* és magának *Angliának* Északi részeiben, annyira nevedett vala, hogy ennek hírére Nov. 30-dikáról Déc. 1-ső napjára virradó ézraka Status-Tanáts tartattatván, az *Anglus* szározon lévő *Sergeknek* fegyverhe való öltöztetése és öfzve hivattatása meghatározaték. E' mellett egy Királyi Pátens is téteték közönségessé, mellyben a' népnek szeme elejébe terjesztetik, melly szükséges légyen, a' közönséges boldogságnak fennmaradására, a' fegyveres *Sergeknek* ezen öfzve gyűlése.

Minthogy az *Anglus* törvények szerint, a' Király a' Parlamentomnak egyezése nélkül a' közönséges hadi erőt nem szaporithatja, hanem ha azt a' körülállások, oly időben, a' midőn a' Parlamentom öfzve gyülekezve nintsen, szükségesé tanálják tenni, ekkor a' Király a' Parlamentomot 14 napok alatt öfzve hívni köteleztetik: erre nézve egy második Kir. Pátens is téteték közönségessé, melly által a' *Parlamentom*, mellynek öfzve gyűlése Jan. 3 dikáig elvala halasztatva, Déc. 13-dikára öfzve hivattaték.

Ennek felette a' tengeren-is nagy készületek iránt téttenek rendelések, a' tengeri hadi *Cancellaria* sok első nagyságu (*Lindás*) és könnyebb hadakozó hajóknak (*Frégátoknak*) fel-fegyverkeztetésére adott parantsolatokat; melly hajók 4 hónapi eleséggel rakattatnak meg. Valamint minden ki kö-

tő helyekben, így Londonban is Verbuúló-házak állittatnak fel, és a' hajós legények (*Mátrórok*) fogattatása el-kezdődött, és egy K. *Pátens* tétettetvén e' végre is közönségesé, ebben az olyan hajós legényeknek, a' kik Déc. 31 dikéig a' hajókon önként szolgálatot vállalnak, jutalom ígértetik.

A' *Tower* Londonban, melly most rész szerint fegyveres ház helyett, rész szerint pedig a' fogjoknak tömletzül szolgál, erősítették, a' *Bánkó* ház mellett a' vigyázót szaporították, és a' népnek lázzasztói a' leg-nagyobb keménység által zaboláztatnak. — Mind ezek a' környülállások ujjabban is azt okozták, hogy a' *Státus* papirosai oltsódnak, és a' kész pénz drágódjék.

Hollandia.

Hága 5. Déc. — A' Frantziák arra láttanak tzelozni, hogy a' *Hollandusokkal* egyenetlenkedhesenek. Ezt nem tsak a' *Nemzeti Conventnek* azon Dekretoma, melly a' *Schelde* vizének meg-nyitattása felől adattatott-ki, hanem már most az is nyilvánosságosan bizonyítja, hogy 5 nagyobb és aprobb Frantzia fegyveres hajók Déc. 1-ső napján ezen viznek tengerbe való szakadását valósággal is megnyitván, a' *Hollandusoknak* minden *protestétióji* ellen, hogy az *Antverpiaí* várnak meg-vételét, a' melly már Nov. 30 dikán meg-is esett vala, fletethetség, a' *Schelde* vizén fel-felé indulának.

A' Frantziák Generálja Sz. *Eustache*, a' *Hollandusoknak* *Mástrichti* Kormányozójoktól azt kívánván, hogy 1500-zad magával ezen városon keresztül bocsáttatnék, olyan feleletet veve, ezen városnak Kormányozójától a' *Heszszel-Casseli* Printztől, hogy ezt a' Frantziáknak telvelséggel meg nem engedheti. A' *Hollandusok* a' Printznek ezen tselekedetét helybe hagyták, meg-dítsérték, és több *Sergeet* is rendeltének *Mástricht* felé, olyan rendeléssel, hogy a' Frantziáknak állyanak ellene. — A' későbbi tudósítások azonban azt erősítik, hogy a'
Fran

Frantzia Generális ezen kívánságára való válozt a' *Hollandus* Rendektől el nem várván, a' *Hollandusok* földére réá nem lépett, hanem hogy az *Austriai Goldridra* 's nevezeten *Rüremond* alá, a' hol *Brüszszelnak* el foglaltatásától fogva az *Austr. Belgiumi* Kormányfőék múlat, elő nyomulhalson, a' *Hollandiai* határokon kívül a' *Mósa* vizén hidat készítettetett. A' *Belgiumi* most nevezett Kormányfőék a' *Frantzióknak* *Rüremond* felé való közelítettésnek hírével Nov. 30 dikán a' *Véseli* várba a' *Kliviái* Hertzegségbe költözött által.

A' *Hollandusok*, hogy a' *Frantziák* bé-ütéfit meg-előzhessék, a' mint leg ujjabban írják, *Hertzogenbusch* vidékeit *Hollandiai* *Brabantziában* vízzel már el borították, 's hasonlót fognak *Brédával* is nem fokára tselekedni.

Kolosvár Déc. 16 dikán. — Ma temetteték-el nállunk a' *Mú'sáknak*, minden szegényeknek és árváknak közönséges édes Anyvok, ama néhai nagy *Mátrona* Gróf idős *Bethlen Gergelyné* *Aszszony* ő Nga egész *Uri* pompával. Két *Prédikátorok* prédikállának temetési pompája felett, u. m. a' *Kolosvári* *Préd. T.* idősbb *Intze Sámuel* *Ur*, és *Nagy Enyedi* *Professzor* *Herepai* *Ur*. Ez az *Aszszonyi* nemről az igazat hízelkedés nélkül ki-mondotta; a' másik pedig az *Uraságoknak* tsak nem a' tsömörlélig hízelkedett *Prédikátiójában*. A' temetési pompája külömben ezen nagy *Mátrónának* igen tiszteletségesen, és valósággal érdeme szerint ment véghez.

L E S S U S M U S Æ

In Obitum Clarissimi ac Doctissimi Viri Jos. Pétzeli.

Quid tibi vis fera Mors? quidnam his grassaris in oris?

Quid petis hinc? tibi quæ vana Trophœa paras?

Non satis est, qua Scaldis agit, magnasque Garumna,

Rhenus & ingentes Sangvinolentus aquas

Phœlia

Prælia dum fervent, tot perdi & perdere promptos
 Mortales, regni Claustra subire tui?
 Heic etiamne furis, pacata ubi cuncta, ubi degunt
 Pacis cultores, & viget alta quies?
 Ecquid *Pétzelius* potuit committere tantum?
 Hunc ut sufferes, affereresque tibi?
 Quid? nisi quod te non timuit, magnisque negavit,
 Qui bene vixerunt, fata timenda viris:
 Extendi docuit meritis, non tempore vitam,
 Inque animos te hominum juris habere nihil.
 Sed culpam removes: tabes diuturna quod ipsum,
 Ipsa tibi in tumultum denique tradiderit.
 Vana refers: Cædes, morbi, pestisque luesque,
 Vel sunt infidiæ, vel tua Sæva manus.
 Quid prodest igitur, nos Musas ab Jove natas
 Palladaque e cerebro profiliisse Jovis?
 Quid Jove Tymbæum cretum, herbarumque po-
 tentem
 Nolle Salutiferas applicuisse manus?
 Si tamen illorum cultores, quos ego tales
 Formavi, nigra nox obruit ante diem?
 En horum e numero nosser! jam funere raptus
 Reddidit attonitum, qua patet, Elysum.
 Nam se crediderant, ut rumor pertigit illuc,
 Visuros, superet qui duo Secla, Senem.
 Interea obstupere, stetit cum ætate Virili,
 Nondum Sesquinovem Condita Lustra legens.
 Quanta tamen scripsit! quæ non edenda paravit!
 Pro multis certe Vatibus unus erat.
 Ille etiam Francos, ille Anglos, Teutonas ille
 Qui fuerant populi Lumina clara sui,
 Hungarico dedit ore Loqui, fructusque per illum
 Externos fecit Pannonis Ora suos.
 Ille omnem ætatem prosa, Socco, atque Cothurno
 Erudiit, mores instituitque Bonos.
 Ille parum sibi, sed nobis quot Secla vixit,
 Sedulus in vastis nocte dieque Libris?
 Heu desiderium Pindi Josephæ, gregisque
 Atque Sodalitii magna ruina tui!

Sint, ut erunt, qui dona tua pretiosa Sepulcro
Figant, queis niteat, qui tegit Ossa, Lapis.
Pars, et Apollinea, quod eras tam cultus ab arte
Frondentis Lauri grandia ferta ferat.
Sint, tumulum, cum tempus erit, qui floribus ornent,
Aque tuas laudes ad tua busta canant.
Ast ego, (nam dignum est) Supremum hoc Carmine
munus
Persolvo, Patria, spero, probante tua.
Vita fuit, si spectentur tua scripta, laborque,
Longa, brevisque tibi, longa, brevisque mihi.

*Ama nagy érdemü Hazáinak Tiszs. Tudós Pétzeli
Jesef Ur Halálának meg-tisztelésére.*

Pétzeli Josef itt nyugoszik a' porba.

Oh melly sok Jajt, 's Virtust mondék-ki egy forba!

Egy erős Oszlopa 's Dísre a' Vallásnak

Egy belső 's leg első Barátva Pallásnak.

A' Köz Társaságnak egy nagy hasznu Tagja,

A' Szent Rendnek első nagyságu Csillagja,

A' Hazának egy leg gazdagabb Reménye,

A' Tudománvoknak sok sugáru Fénye,

A' Virtus örökös Baráttya és Társa,

A' Bűnnek Birája 's győzedelmes Mársa,

Egy leg hivebb Barát, egy embert szerető,

Egy nyájjas 's mindennel magát kedveltető

A' köz nép öröme, a' Fő Rend szerelme,

A' sok árvák Attya, özvegyek védelme.

Egy ékes pennájú és nyelvű Orátor,

Egy hiv, kegyes, tudós, serény Prédikátor.

E' száznak, melly frülte egy nagy Ékessége

A' népnek, melly közt élt fő Gyönyörüsége.

Imé illy nagy számmal gyültek e' gyász Bóltba;

Illy sokan holtak meg ebbe az egy Hóltba,

Ez egy személlyben itt ennyi személly fekszik.

Illy sok névvel mellyik márvány kő ditsekszik?

Fojj hát szöke vize fojj le a' Dunának,

Zúgjad minden felé jaját a' Hazának,

Hirdesd

Hirdesd hogy senkinek nem kedvez a' Halál,
Por vagy 's porrá léfzel: elő tsak azzal áll.
 'S a' Virtus sem boritt senkit olly pántzélba
 Hogy a' Halál nyila ne vehetné tzélba.
 Az Elz, Hir, Nagy Érdem mind tsak gyenge pai's
 Külömben *Pétzeli Josef* élne ma is.
 Éine, 's ez Orfagnak lett vólna Nefztora,
 'S tisztelné a' jövö Század könyv zápora.
 Ennyi Virtusinak mik lettek már béri?
 Fájlallyák most Ötet nem tsak hiv Testvéri,
 E' Jó Atya fiak halálán kesereg
 Nem tsak egy nagy számu jó atya-fi fereg.
 Nem tsak árván maradt két kised magzattya
Atyám! édes atyám! zokogva jajgattya;
 Nem tsak hiv Özvegye járván külső gyászban,
 Jelenti melly nagy bú van ott benn a' Házban,
 Tudnillik szivébe; mellynek könyv forrása
 Buzog, 's mint az özvegy Niobének Másza.
 Mindea vigasztalást szivéből ki zárván,
 Lélezk Ferje sírjánál hóltig síró márván.
 Nem tsak a' sok özvegy és árva sírattya,
 Annak Gyámola nincs, ennek édes atya;
 Nem tsak a' jó embert betsülő Komárom
 Kiáltja fájlalva: „ Melly nagy az én károm!
 „ Pusztává változik, már leg-szebb szigetem,
 „ Mert lantyával edgyütt Ariont temetem,
 Harem az általa ki adott sok Könyvek
 Tselekszik hogy érte tsorognak sok Könyvek.
 Minden féle Rendek sohajtyák Hazámba,
 'S az Öt' tisztelő fajt nem vehetni számba.
 Mellyhez im sohajtvá én-is adok egyet,
 'S e' Por szemetskével nevelem e' hegyet.
 Az illy fajok ám a' leg jobb Orátorok.
 'S mellyek ezt érdemlik! bóldogok a' porok!
 A' Másák is, kiket addig édesgetett
 Hogy a' Sejnén velek Dunát tseréltetett,
 Liliomot hintvén sírjára, könyveznek,
 A' mint vészem észre viláza igyekeznek.

Söt a' *Hir*, e' meghólt, régi gyors szolgája
 Könyvezvén száz szeme, 's jajgatván száz szájja;
 Le ment a' Halálnak tömítőzében hozzá,
 'S Rab lántziról nemes nevét le oldozá.
 Majd réz táblát vévén, 's vas pennát kezébe,
 A' halhatatlanok sorába jegyzé be.
 Látá ezt az *Érdem*, a' *Virtus* Goéle,
 'S Pora felett Ő is Olzopot émele.
 Mellynek Márványára, hogy magát ki-írta,
 A' *Jó Emlékezet*, e' *Verseket* írta:
 „ Utazó! ki Hamva van itt meg tisztelve
 Ennyi könyvel? ha azt kérded idő telve.
 „ Tudd meg: egy fákjájé; ki a' Köz-*Jó* végett
 A' Munkának író asztalán elégett,
Pézteli Josef e', kinek rövid élte,
 A' *Dávid* nyeltyvaanyát (a.) tsak félig szemlélte.
 De ha *Cáculusán* veted az *Érdemnek*
 Még százain-is tul élt *Mathusalemaek*.
 Írta a' meghóltinak egy leg szomorubb *Baráttya* *Kovács Josef*, *Kőrösi* *Prédikátor*.

(a.) 'Sólt. 90. 10.

A' *Jénai Tudományos Ujjságban* recenseált közelebb
Magyar 's Erdély Országi Könyveknek folytatása.

5.) *Dissertatio politico publica, de regiae potestatis in Hungaria limitibus.* 1792. — 12 arkos, 8 ad rétbén.

6.) *De Comitibus Regni Hungariae deque organisatione eorundem Dissertatio juris publici Hungarici.*

7.) *Ueber die häufigen Viehseuchen in Siebenbürgen, und den vorzüglichsten Mitteln solchen abzuwehren, von Martin Lange der Arzn. W. Dr. des Három széker Comitats Physik. Hermannstadt 1790.* 20 lap 8-ad rétbén.

Az *Ötödikről* jó hosszszason irnak a' Külföldi Tudósok, és nem győzik eléggé ditsérni. A' többek közt azt írják rólla, hogy fokot ér az a' kis Irás, és azt méltán lehet mindazoknak ajánlani, a' kik a' Magyar Ország' Státistikájának egy községes Ideáját akarják magoknak meg szerezni.

A' *Hatodikról* azt írják, hogy ez a' hasonlóképpen fundamentomos és tanitással tellyes Irás; valósággal ugyan attól az embertől származott, a' kitől az 5 dik szám alatt lévő *Dissertatio* izarmozott. Mert itt ugyan azok a' *principiumok*, a' gondolatnak a' járásai ugyan azok, a' matériáknak elintéztetésekben ugyan az a' rend, és végezetre; ugyan az a' (egy kevésbé el mellőzött) *Stylus*, és ki-nyomás van itt, a' melly vaia az elébbeniben.

A' *Hetedikről*, — hogy egy két oldalon felette fok jó dolgok vagynak öszve szoritva; sőt azt-is írják, hogy Külföldön is hasznát lehetne ennek a' kis könyvetskének venni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jelentés.

Piszkai nevezetű Hellységben, melly-is N. Komárom Vármegyében a' Budai Posta úton *Nefzmé-li*, és Nyerges-Ujfalusi Postás helységek közt fekszik, lévő Vendég-fogadó jövő Januarius hónapnak 15-dik napján tartandó Kótya-vetyélés által a' többet ígérőnek hat egész esztendőkre, a' mellyek a' jövő *Szent György* napjától számláltnak, fog kiárendáltatni. — Vagyon ezen Vendég fogadóban nyóltz szoba, 's tsak nem mind szépen ki irva, kamara, konyha, 's pintze elégséges; és mind jól el-készítve; — a' kotsi szinnyek, és istállók most ujjonnan a' leg-jobb állapotba tétetvén olly bővségsek lésznek: hogy a' izámos utazókra nézve lovok mindenkor el férjenek. — A' Vendég fogadós egész esztendő által saját borát, Serét, 's éget borát;

borát, 's más efféle italokat egyedül maga fogja ki mérni, 's másra nem köteleztetik: csak hogy az Aréndáját két terminusokra anticipato le-tégye, és az épületet (a' mennyire tehetségében állani fog) minden kártól őrizze; a' kinek tehát a' ki-árendálására kedve vagyon, a' meg, irt helyen és napon meg-jelenni ne terheltesen.

Tudósítás.

Mint hogy mi Ujtság-írók magunkat minden igyekezetünkkel, az érdemes Közönségnek (Publicumnak) szolgálatjára kívánnjuk fel-áldozni, tehát mind azt valamiben közönséges vagy személyes hasznot 's könnyebséget szerezhetünk, Leveleinkben ki-hirdetni el-múlafizthatatlan kötelefségünknek tartjuk.

Mellyet tellyesíteni akarván, jelentetik most-is az érdemes Közönségnek, hogy a' *Pándorfi*, szinte Ns Magyar Hazánk szélén T. *Moson* és *Schierszi Sopron* Vármegyékben fekvő *Fozsonból Sopron* felé *Horváth* és *Stiria* Országoknak menő Posta úton első fel-állítástoktól fogva eddig még mindenkor edgyesítve volt Ts. 's Királyi Posta állások (Statiók), a' Felsőbbeknek engedelmével mostanság egymástól el-választatván, mindenik a' leg-főbb szolgálat és az Közönségnek nagyobb meg-elégíthetésére nézve, különös Posta-mester Urnak gondviselése alá adattatott: mellyet szemek előtt tartván a' nevezett állásokon lévő Ts. 's Kir. Posta-mester Urak, magoknak azon Uri, 's a' Publicum szolgálatjához meg-kivántató elégséges 's alkalmas lovakat is szerzettének, 's egészíz biztatással ígérük, hogy az olly kedvetlen fogyatkozások, mellyeket eddig kiváltképpen az azon keresztiül Postán menő felsőbb és alsóbb rendű érdemes Utazók, néha a' hátrál-tatás miatt boszszankodva tapasztalhattak a' két Statiók.

Stációknak egy személy által volt Administratio ideje alatt, ez után történni nem fognak; sőt azon Stációkon, úttyoknak gyors folytatásában minden lehető meg elégedést találni remélhetnek: kéretlenek mindazáltal az olyan Uri utazók, kik azon Stációkon két vagy több Kotsikkal utazni szándékoznak, azon Stációkra lejendő bizonyos érkezéseknek idejét meghatározva, szokott előre küldendő futó tzedula által, a' ne talán meg eshető fogyatkozásnak el távoztatásáért, ideje-korán meg jelenteni.

Nem külömben a' Pándorfi Ts. 's Kir. Posta hivatal részéről jelentetik az is, hogy az olly utazók, kik Béts felől alá, vagy Győr felől fel felé utazván, úttyoknak hamarabb voltaért alá vagy fel felé egyenestén Pándorfon keresztül, avagy más ezen Stációhoz három 's öt mérföldnyire Magyar Országban vagy Austriában a' Posta úton kívül fekvő helyekre szükségesképpen menni akarnának az illyenek a' Pándorfi Posta hivatal által, ha minden oda érkeznek, mind alá, mind fel felé, úgy a' Posta úton kívül fekvő valamely helységbe igyekezők-is kívánt tzedjokra, szokott Stáció szerint való fizetésért, úttyokban késedelem nélkül tulajdon meg elégedésekig fognak előbb vitetetni; sőt ez utolsók ha a' mellékes helyeken loká nem szándékoznak múlatni, onnan ujjabban a' Stációra visszafizetést is hozattatnak a' hasonló fizetésért.

Jobbitás.

A' közelebb költ *Kurírunknak* 1607 dik oldalán; alólrról fel felé olvasva a' 11-dik sorban, 1709 helyett kell olvasni: 1790-nt.